

یادداشت

محارب و مجازات محاربه

نعمت احمدی

حقوقدان و وکیل دادگستری

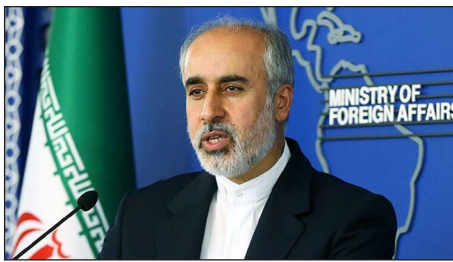
حقوقدانان و علما در ارتباط با جرم محاربه اختلاف نظری ندارند. تفاسیر مختلفی در ارتباط با جرم محاربه وجود دارد. محارب و جرم محاربه بحثی مفصل است و در دهه‌های گذشته علما و حقوقدانان مرتباً در مورد محارب و محاربه نظر خود را اعلام کرده‌اند، واقعه‌ای در زمان پیامبر(ص) به وجود آمد که ریشه محاربه به آن بازمی‌گردد. حضرت محمد(ص) تعدادی شتر در خارج از شهر داشتند که هر فردی به او مراجعه می‌کرد که بیمار و ناتوان بود، پیامبر(ص) اعلام می‌کرد که می‌توانند از شیر شترها برای رفع مشکلات خود استفاده کنند. این افراد به هر علت ساربانان شترهای پیامبر(ص) را کشته و آنها را بردند. این قضیه باعث تأسیس جرم محاربه شد. در این معنا که فردی سلاح بکشد و موجبات اخافه‌الناس را فراهم کند. در این معنا که با کشیدن سلاح مردم را بترساند. نگارنده تأکید دارد که خوف در اینجا باید برای «مردم» ایجاد شود تا آن فرد که سلاح کشیده است، محارب شناخته شود و به جرم محاربه محکوم شود. اخافه(ترس) برای مردم است. تفسیر این موضوع در دهه ۸۰ به تفسیر به وجود آمد و علما و حقوقدانان در این زمینه بحث‌های مکرر را داشتند و اهم آن بحث‌ها توسط آیتا... هاشمی شاهرودی، رئیس وقت قوه قضائیه اعلام شد و مقالات آن موجود است. آیتا... شاهرودی و آیتا... مومن هر دو عضو فقهای شورای نگهبان بودند. در مقاله مفصل ایشان آمده بود افرادی که در صدد براندازی برمی‌آیند و اسلحه به دست می‌گیرند، محارب نیستند. اکنون نیز بسیاری همین نظر را دارند و اعتقاد دارند اخافه‌الناس به مردم باز می‌گردد و اگر اسلحه برای مردم کشیده شود جرم محاربه محقق می‌شود. ماده ۲۷۹ قانون مجازات اسلامی اعلام می‌کند «محاربه عبارت از کشیدن سلاح به قصد جان، مال یا ناموس مردم یا ارباب آنهاست، به نحوی که موجب ناامنی در محیط گردد. هر گاه کسی با انگیزه شخصی به سوی یک یا چند شخص خاص سلاح بکشد و عمل او جنبه عمومی نداشته باشد و نیز کسی که به روی مردم سلاح بکشد، ولی در اثر ناتوانی موجب سلب امنیت نشود، محارب محسوب نمی‌شود.» مردم در این قانون معنای افرادی است که در حال عبور از کوچه و خیابان هستند و زندگی روزمره خود را ادامه می‌دهند. از طرف دیگر قانونگذار هم برای مامورین دولتی حدی قرار داده است. قانونگذار قانونی تحت عنوان قانون به کار بردن سلاح را برای مامورین انتظامی در نظر گرفته است و هم اینکه در قانون مجازات اسلامی آمده است که مامور انتظامی نمی‌تواند بیش از حدی که در حکم و قانون برای آنها تعیین شده است، تجاوز کند. در مجازات محارب نیز شارع چند مجازات را برای فرد محارب در صورت اینکه جرم او ثابت شود، قرار داده است. در قانون مطابق ماده ۲۸۲ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مجازات‌هایی برای محارب در نظر گرفته شده شامل صلب (یعنی به صلیب کشیدن)، قطع دست راست و پای چپ نفی بله؛ نفی بلد (به‌معنی تبعید شدن است) اعدام (سلب حیات) است. امام خمینی(ره) در تحریر الوسیله اشعار دارند که این مجازات‌ها به میزان تحرکات فرد مجرم در نظر گرفته می‌شود. فردی که محارب شناخته می‌شود اگر کسی را در حین انجام جرم نکشته باشد، نمی‌توان برای او اعدام در نظر گرفت. برخی مجتهدین این اعتقاد را دارند که اگر در فرض فردی محارب شناخته شود، اگر قتل انجام نداده باید مجازات‌های دیگر را برای او اجرا کرد و تنها در برابر قتل که اتفاق افتاده است انگاه می‌توان قتل را هم در کنار سه مجازات دیگر در صورت نیاز اعمال کرد. زمانی هم که مشخص نیست قتل اتفاق افتاده است یا نه و آیا این فرد محارب قتل را انجام داده یا فرد دیگر، قاعده فقهی به نام «درء» اجرا می‌شود در این معنا که اگر در حدود شبهه وارد می‌شود، آن حد ساقط می‌شود.

ویژه

سخنگوی وزارت امور خارجه:

رویکرد بانین قطعنامه ضد ایرانی برای پیشبرد اغراض سیاسی است

آرمان ملی: سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به تصویب قطعنامه ضد ایرانی در مجمع عمومی سازمان ملل که به روال چند سال گذشته به پیشنهاد کانادا و با حمایت کشورهای اروپایی و رژیم صهیونیستی مطرح شد، این قطعنامه را منعکس کننده دورویی و نفاق بانین آن و فاقد مشروعیت و اعتبار دانست. ناصر کنعانی رویکرد ریاکارانه بانین این قطعنامه در استفاده ابزاری از نهادهای بین‌المللی برای اعمال فشار علیه جمهوری اسلامی ایران را مصادق بارز سوءاستفاده از مفاهیم و ارزش‌های متعالی حقوق بشری برای پیشبرد اغراض کوته‌بینانه سیاسی قلمداد کرد. وی با اشاره به تلاش کشورهای غربی به استمرار پروژه ایران هراسی و جنگ روانی علیه جمهوری اسلامی ایران، اظهار داشت: بانین این قطعنامه که خود ناقض تمام اصول بنیادین و ابتدایی حقوق بشر در جهان هستند، به جای دلسوزی منافقانه برای حقوق بشر مردم ایران، از همراهی با تروریسم اقتصادی دولت آمریکا علیه ملت ایران دست برداشته و میزبانی از گروهک‌های تروریستی را متوقف نمایند. سخنگوی دستگاه دیپلماسی همچنین با تأکید بر اینکه رعایت حقوق بشر برای جمهوری اسلامی ایران از اصول و مبانی شرعی، قانونی و موضوعی به شمار می‌رود، افزود: جمهوری اسلامی ایران همواره در امر ارتقای حقوق بشر و عمل به تعهدات بین‌المللی خود کاملاً جدی بوده و آماده است در جهت ارتقای جایگاه حقوق بشر در جهان، گفت‌وگو و همکاری‌های سازنده‌ای را در چارچوب احترام متقابل، عدم تبعیض، عدالت و انصاف و دوری از اغراض سیاسی با تمامی ساز و کارهای مشروع بین‌المللی و کشورهای علاقه‌مند به تحکیم و حمایت واقعی از حقوق بشر داشته باشد.

رئیس‌جمهور:

دشمن می‌خواهد اعتماد مردم را تضعیف کند

خنثی‌سازی، دور زدن و ایجاد فرصت سه رویکرد دولت در مواجهه با تحریم هاست

آرمان ملی: رئیس‌جمهور پشوانه مردمی را مهم‌ترین مؤلفه اقتدار و امنیت کشور دانست و گفت: بسیاری از کشورهای قدرت‌شان متکی به سخت‌افزارها و جنگ‌افزارهای نظامی است، اما قدرت جمهوری اسلامی ایران برگرفته از پشوانه عظیم مردمی است که امروز در کشور به آن شدیداً نیاز داریم. سید ابراهیم رئیسی با بیان اینکه دشمن در تلاش است این پشوانه عظیم و قدرتمند مردمی نظام را سست یا تضعیف کند، اظهار کرد: مردم ما در اقسام توطئه‌هایی که از ابتدای انقلاب تاکنون از سوی دشمن طراحی و اجرا شده، به‌ویژه در توطئه اخیر با بصیرت و بردباری همه فتنه‌انگیزی‌ها را ناکام گذاشته‌اند. رئیسی روحیه استقلال‌خواهی و استقلال‌طلبی در اقتصاد، سیاست، فرهنگ و امنیت را ویژگی برجسته ملت ایران و همچنین عامل عصبانیت دشمنان از این ملت عنوان کرد و افزود: اینکه دختر و پسر ما با تحصیل‌شان، مردان و زنان ما با کار و فعالیت‌شان و دانشمندان ما با تخصص‌شان در تلاش برای پیشرفت کشور بدون وابستگی به دیگران هستند، دشمن را عصبانی کرده و لذا در تلاش است این روحیه استقلال‌خواهی و استقلال‌طلبی را از مردم بگیرد، اما مردم خراسان جنوبی و همه ملت ایران از وابستگی بیزارند. رئیس‌جمهور بیان کرد: کشور به‌رغم همه دشمنی‌ها و فشارها در حال پیشرفت است، اما برخی در پیشرفت کشور تردید دارند رئیسی با بیان اینکه دشمنان فکر کردند با تحریم و فشار می‌توانند ما

را متوقف کنند، اما ما هرگز متوقف نشدیم، ادامه داد: تلاش کردند صادرات نفت ما را به صفر برسانند و تجارت غیرنفتی ما را متوقف کنند، اما دیدند نه تنها صادرات نفت ایران متوقف نشد، بلکه امروز به اندازه قبل از دوران تحریم نفت می‌فروشیم و تجارت غیرنفتی ما با منطقه و جهان رشد قابل توجهی داشته است، آیا اینها پیشرفت نیست؟ رئیس‌جمهور خنثی‌سازی تحریم، دور زدن تحریم‌ها و ایجاد فرصت از تحریم‌ها را سه رویکرد دولت و ملت در مواجهه با فشار و تحریم‌های ظالمانه دشمن برشمرد و ابراز داشت: اگر چه ما به دنبال رفع تحریم‌ها هستیم، اما خنثی‌سازی تحریم‌ها نیز در دستور کار است و متوقف شدن پشت تحریم‌ها نه با روحیه ملت ما سازگار است و نه با روحیه این طلبه خدمتگزار مردم، بلکه روحیه ما غنی شدن از شعار «ما می‌توانیم» شهید حاج قاسم سلیمانی است. رئیسی با بیان اینکه در موضوع مسکن برخی اشکال وارد می‌کنند که چگونه ساخت یک میلیون مسکن در سال قابل تحقق است، افزود: اولاً ساخت یک میلیون مسکن نیاز قطعی کشور است و دولت‌های گذشته در این زمینه به وظایف خود عمل نکردند

رئیس قوه قضائیه:

مسئولان اگر کاری رانمی‌توانند انجام دهند، وعده قطعی ندهند

آرمان ملی: رئیس قوه قضائیه با تأکید بر اینکه با مردم صادق باشید، اظهار کرد: ما مسئولان، امروز در سمتی قرار گرفته‌ایم که پیش از این، افرادی دیگر در آن جایگاه و سمت‌ها بودند؛ لذا مردم نسبت به کار کرد ما و گذشتگان که در جایگاه ما بودند، قضاوت خواهند کرد. حجت الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی‌اژه‌ای در جلسه شورای اداری استان زنجان، خطاب به مسئولان با تأکید بر اینکه به مردم وعده‌ای قطعی در صورت عدم تحقق ندهید، یادآور شد: مدیران و مسئولان اگر کاری را به هر دلیلی نمی‌توانند انجام دهند، وعده قطعی ندهند اما تلاش خود را برای تحقق آن به کار بگیرند. رئیس عدلیه برگزاری ایگنونه جلسات و احصای مشکلات را موثر دانست و ادامه داد: خوب است در جلسات این چنینی، مشکلات، نقاط ضعف و قوت و همچنین کاستی‌ها مطرح شود و در جلسات آتی به‌طور بخش‌بندی به آنها بپردازید؛ این

امر برای رفع مشکلات و نقاط ضعف و یافتن نقاط مثبت موثر خواهد بود. وی با بیان اینکه تنها نباید نقاط ضعف را گفت، اضافه کرد: اگر در هر جلساتی فقط به نقاط ضعف بپردازیم بر خود و شونده تأثیرات منفی خواهیم گذاشت؛ باید با نگاه عادلانه و منصفانه به مسائل بنگریم و به‌طور واضح به نقاط مثبت و ضعف‌ها پرداخته شود. رئیس قوه قضائیه با اشاره به قضاوت مردم و آبنندگان از عملکرد ما، ابراز کرد: بر این اساس اگر از دست ما کاری ساخته باشد و آن را انجام ندهیم، خردمان متضرر شد‌ایم. وی با تأکید بر اینکه اولین کاری که باید انجام داد این است که به وظایف خود آشنا باشیم، اذعان کرد: باید فرهنگ‌سازی کنیم؛ هر کسی، در هر سمتی باید بداند چه وظایف و اختیاراتی دارد و اگر کوتاهی کند باید پاسخ‌گو باشد. محسنی‌اژه‌ای با تأکید بر اینکه در صورت تحقق نیاقت یک وعده صادق باشید، تشریح کرد: اگر دلایل این موضوع مطرح شود مردم این مهم را بیشتر می‌پسندند.

حمله بی سابقه به خاتمی از تریبون نماز جمعه مشهد

آیتا... علم‌الهدی: یک بی‌دینی پیدا شده و می‌گوید «شعار زیبای زن، زندگی، آزادی»

و خجالت نمی‌کشد از آن لباس و ادعای خودش

ایراد خطبه‌های عبادی و سیاسی مشغول شدند. در این راستا آیتا... سید احمد خاتمی امام جمعه موقت تهران اظهار داشت: «بیش‌ترین بها را ایران به زن داده است؛ اینجا زن، زندگی، کنونی، جریان مرگ است و این غائله اخیر هم همین طور است. بله «زن» هست، «زندگی» هست، «آزادی» هست، مرد هم همین طور است، همه این‌ها سرچایش محفوظ؛ اما بالاخره این اصل هم وجود دارد که آیا انسان می‌پوسد یا از پوست به در می‌آید؟ بشر امروز غافل غافل است!» این در حالی است که سیدمحمد خاتمی رئیس‌جمهور پیشین نیز حدود یک ماه بعد در پیامی به مناسب ۱۶ آذر روز دانشجو گفت: «از دانشگاه به‌خصوص انتظار می‌رود که توجه و جلوی آزادی آنان را گرفته و یک بی‌دینی پیدا شده و می‌گوید «شعار زیبای زن، زندگی، آزادی» و خجالت نمی‌کشد از آن لباس و ادعای خودش، این شعار زیباست؟ نکته آنجاست که هر کسی در نوع اظهار نظر آزاد است و می‌تواند در هر موضوعی نظر شخصی خود را بدهد اما اینکه برخی، سایر روحانیون که بعضاً از مسئولان کشور بوده‌اند را به بی‌دینی متهم کنند چندان پذیرفته نیست.

اظهار نظر با چاشنی تحریب

روز گذشته بود که مطابق هر هفته نماز جمعه در همه شهرها بر گزار شد و خطبای جمعه به

شنبه

۱۴۰۱.۰۹.۲۶

۲۲ جمادی‌الاولی ۱۴۴۴ / ۱۷ دسامبر ۲۰۲۲

سال پنجم

شماره ۱۴۴۵

armanmeli.ir

استعفاندهی

۲۰۶ به‌بالای

۵۰۰ میلیون می‌رسد

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در پاسخ به این پرسش که سوال اصلی نمایندگان مجلس از فاطمی‌امین چه بود و چرا پاسخ‌های وی نتوانست نمایندگان را قانع کند؟ گفت: به نظر من وزیر صمت هیچگاه به پرسش‌هایی که از وی می‌شود پاسخ نمی‌دهد و این موضوع در نحوه پاسخگویی وزیر در جلسه استیضاح نیز کاملاً مشهود بود. لطف... سیاهکلی افزود: برخی از خودروهای عرضه شده در بازار در دو هفته اخیر بیش از ۱۰۰ میلیون افزایش نرخ داشتند. فاطمی‌امین باید به استعفا رضایت بدهد و در سمت دیگر مشغول فعالیت شود و بیش از این دولت، مجلس و مردم را آذیت نکند؛ به نظر می‌رسد اگر وزیر همچنان در این سمت بماند قیمت پژو ۲۰۶ به بالای ۵۰۰ میلیون تومان برسد. خودروهایی که در داخل کشور مونتاژ می‌شود را می‌خواهد به اسم واردات تمام کنند.

فضای مجازی

تنهاراه باقی‌مانده

برای دشمن است

فرمانده کل سپاه پاسداران گفت: دشمن همه‌راها را امتحان کرده‌اما نتیجه نرسیده است، از منظر ما، محاصره اقتصادی گرفته تا حمل‌جنگ، انتشار پدیده تکفیر، عملیات روانی، تلاش برای منزوی کردن ایران در سیاست بین‌الملل و قطع دست ایران از بازیگری در بحران‌های منطقه‌ای؛ راه‌ها همه مسدود است و دشمن راهی به ایران ندارد. سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی تصریح کرد: تنها راه باقی مانده برای دشمن فضای مجازی و نفوذ به ذهن‌هاست و دشمن هنوز در این عرصه دارای قدرت است و ایمان و آگاهی جوانان ما را هدف گرفته است و نقش روحانیان و دغدغه‌مندان انقلاب در قلب این میدان تعیین می‌شود و همه افرادی که مشعل‌های علم را بلند کرده‌اند مسئول هستند که دل‌ها را مستحکم و جوانان را نسبت به همه حقایق و واقعیت‌ها آگاه کنند.

اکثر اغتشاشگران وقایع

اخیر شناسایی شده‌اند

معاون سیاسی رئیس قوه قضائیه گفت: اکثر اغتشاشگران وقایع اخیر شناسایی شده‌اند. ناصر سراج با یادآوری اینکه در قضیه مرحومه مهسا امینی ضدانقلاب و رسانه‌های بیگانه قانع نشدند زیرا به دنبال قانع شدن نبودند، تأکید کرد: رسانه‌های بیگانه در این قضیه هزاران میلیارد دلار هزینه کردند. این مسئول با توضیح اینکه قضیه مرحومه امینی آخرین توطئه‌های دشمنان علیه کشورمان نخواهد بود، یادآور شد: خوشبختانه در این وقایع، مردم ما با ضدانقلاب همراه نشدند. وی با اشاره به اینکه بیش از ۲ هزار میلیارد تومان خسارت در جریان‌های اخیر به کشور وارد شد، افزود: یک سری سلب‌ریتی‌ها نیز که خود ما آنها را بزرگ کرده‌ایم با دشمنان همسو شدند. سراج با بیان اینکه با فضا سازی رسانه‌ای دشمنان یک سری از سلب‌ریتی‌ها و خارج‌نشینان کار نظام را تمام شده دانستند، ادامه داد: خوشبختانه دشمنان ما در این قضیه نیز ناکام ماندند.

کوتاه

قدردانی خانواده

مولوی عبدالواحد

از رهبر معظم انقلاب

پس از پیام رهبر انقلاب در پی حادثه ناگوار ربایش و شهادت مولوی عبدالواحد ریگی، خانواده شهید عبدالواحد ریگی از رهبر انقلاب قدردانی کردند. خانواده شهید مولوی عبدالواحد ریگی امام جماعت مسجد امام حسین(ع) خاش با صدور پیامی از عنایت رهبر معظم انقلاب، سران سه قوه و نهادهای ذی‌ربط امنیتی و انتظامی و شورای تأمین سیستان و بلوچستان قدردانی کردند. مولوی عبدالواحد ریگی امام جمعه‌اهل سنت مسجد امام حسین(ع) شهرستان خاش از مولوی‌های شاخص منطقه و استان سیستان و بلوچستان توسط افراد ناشناس ظهر روز پنجشنبه ۱۸ آذرماه ۱۴۰۱ ربوده شد و به شهادت رسید. در پی این حادثه، حضرت آیتا... خامنه‌ای طی پیامی ضمن اظهار تأثر از این حادثه، بر تعقیب و مجازات سریع و جدی جنایتکاران از سوی دستگاه‌های مسئول تأکید کردند.

جلوگیری از انتصاب

افراد غیر متخصص

نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اردبیل گفت: نصب افراد غیر متخصص در مسئولیت‌های حساس بی‌توجهی به دانش هوختگان آن رشته‌هاست. به گفته سیدحسین عاملی انتصاب افراد غیر متخصص هم ضربه به پیشرفت کشور و واضعه باور و وثوق به نظام اسلامی است و گاهی ممکن است اعتماد جوانان تحصیل کرده را نسبت به دین و باورهای دینی ضایع کند. وی خاطر نشان کرد: در روز گاری که سرعت تحولات علمی به حد اعجاز رسیده نصب غیرمتخصص به یک پست حساس که او نه تخصص و سابقه‌ای در آن کار دارد به هیچ وجه قابل دفاع نیست.

دادگاه رسیدگی به پرونده

هواپیمای اوکراینی بر گزار شد

سومین جلسه رسیدگی به پرونده هواپیمای اوکراینی با حضور متهمان، شکات، خانواده جانباختگان و وکلای آن‌ها به ریاست قاضی ابراهیم مهرانفر در دادگاه نظامی استان تهران، بر گزار شد. در این دادگاه ۱۰ متهم از رده‌های نظامی مختلف حضور داشتند. در ابتدای جلسه دادگاه، قاضی مهرانفر ضمن تسلیت شهادت جانباختگان پرواز PS۷۵۱ اوکراین و طلب مغفرت الهی برای آن‌ها، بیان کرد: دادگاه بر این باور و مصمم است تا برابر اصول دینی و قانونی که حاکم بر آیین دادرسی کیفری است، دادرسی عادلانه منصفانه‌ای داشته باشد. قاضی مهرانفر گفت: طی فرآیند تشکیل پرونده و بررسی آن، محتوای پرونده در اختیار وکلای شاکیان و متهمان بوده و آن‌ها از نزدیک در جریان موضوع هستند و پرونده را مطالعه کردند. در ادامه جلسه قاضی مهرانفر از نماینده دادستان خواست تا با حضور در جایگاه، کیفرخواست متهمان پرونده سانحه سقوط هواپیمایی ۷۲۷ کشور اوکراین را قرائت کند. پس از قرائت کیفرخواست از سوی نماینده دادستان و تفهیم اتهامات به متهمان پرونده، قاضی مهرانفر با دعوت از شاکیان پرونده به جایگاه و آن‌ها خواست تا در خصوص پرونده صحبت و درخواست‌های خود را در دادگاه مطرح کنند. تعدادی از شاکیان با حضور در جایگاه ضمن بیان مطالب خود، خطاب به رئیس جلسه دادگاه عنوان کردند: از ریاست این دادگاه می‌خواهیم با قاطعیت رأی صالح و قاطعی صادر شود. پس از حضور شکات و برخی از وکلای آن‌ها در جایگاه و بیان سخنانشان که حدود ۴ ساعت به طول انجامید، قاضی مهرانفر با اعلام اینکه زمان جلسه بعدی دادگاه متعاقباً اعلام می‌شود، ختم جلسه را اعلام کرد.

شاوهرای رژیم صهیونیستی

در خلیج فارس

پایگاه اینترنتی عبری زبان «اسرائیل دیفنس» اعلام کرد شناورهای بدون سرنشین ارتش رژیم صهیونیستی وارد آب‌های خلیج فارس شده است. مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین به نقل از این پایگاه صهیونیستی افزود، این اقدام در چارچوب رزمایش آمریکا در خصوص بررسی هماهنگی میان شناورهای بدون سرنشین تولید شده توسط ۱۷ شرکت در سراسر جهان انجام شده‌است. بر اساس این گزارش، شناورهای اسرائیلی در پایگاه‌ها و ناوایم پنجم دریایی آمریکا در بحرین پهلو گرفته و برای این منظور از آب‌های خلیج فارس عبور کرده‌اند. ناوگان پنجم دریایی ارتش آمریکا رزمایش سه هفته‌ای را از ۲۳ نوامبر گذشته آغاز نموده که هدف آن ایجاد هماهنگی میان ظرفیت‌های هوش مصنوعی و فناوری‌های کنترل از راه دور است.